

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2016. gada 19. decembris)

“Prasmju pilnveides ceļi – jaunas iespējas pieaugušajiem”

(2016/C 484/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Mūsdienu sabiedrībā ikvienam ir nepieciešams plašs prasmju, zināšanu un kompetenču klāsts, tostarp pietiekami laba rakstpratība, rēķinpratība un digitālā kompetence, lai varētu pilnībā izpaust savu potenciālu, aktīvi iesaistīties sabiedrībā un uzņemties sociālos un pilsoniskos pienākumus. Šādas prasmes, zināšanas un kompetences arī ir būtiskas, lai piekļūtu darba tirgum un gūtu tajā panākumus, un iesaistītos turpmākā izglītībā un apmācībā.
- (2) Arvien biežāk darba piedāvājumos tiek prasītas gan augstāka līmeņa prasmes, gan plašāks prasmju klāsts. Nākotnē būs arvien mazāk vienkārša rakstura darbvietu. Pat darbvietās, kurās parasti bija vajadzīga zema līmeņa kvalifikācija vai netika prasīta nekāda kvalifikācija, tiek izvirzītas arvien augstākas prasības. Lielai daļai darbu būs nepieciešama noteikta līmeņa digitālā kompetence, savukārt vienkāršajiem darbiem arvien biežāk būs vajadzīgas konkrētas pamatprasmes vai vispārīgas prasmes (kā piemēram, saskarsme, problēmu risināšana, darbs grupā un emocionālā inteliģence).
- (3) 2015. gadā 64 miljoni cilvēku, vairāk nekā viena ceturtda daļa no Savienības iedzīvotājiem vecumā no 25 līdz 64 gadiem bija pārtraukuši sākotnējo izglītību un apmācību un labākajā gadījumā bija ieguvuši zemākā līmeņa vidējo izglītību. Lai gan nav līdzekļu, kas ļautu noteikt minēto personu pamatprasmju līmeni, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas programma (“PIAAC”), kurā tika pārbaudīta rakstpratība, rēķinpratība un problēmu risināšana ar tehnoloģijām piesātinātās vidēs, norāda, ka to 16 līdz 65 gadus vecu pieaugušo īpatsvars, kuriem bija zemākā līmeņa lietpratība, 20 dalībvalstīs bija līdzīgs.
- (4) Turklāt ESAO Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (PISA) 2013. gada dati liecina, ka ievērojama daļa piecpadsmit gadu veco jauniešu uzrāda nepietiekamu lasītprasmi (17,8 %), rēķināšanas prasmi (22,1 %) un nepietiekamus rezultātus dabaszinātnēs (16,6 %). Minētie rezultāti joprojām pārsniedz Izglītības un mācības 2020 (ET 2020) noteikto kritēriju 15 %.
- (5) PIAAC norāda, ka pieaugušie ar augstāk attīstītu rakstpratību, rēķinpratību un lietpratību problēmu risināšanā ar tehnoloģijām piesātinātās vidēs parasti ir veiksmīgāki darba tirgū. Vienlaikus ir mazāka iespēja, ka 20–25 % Eiropas pieaugušo vecumā no 16 līdz 65 gadiem ar zemu minēto prasmju līmeni iesaistīsies mācību procesā vai pilnībā piedalīsies digitālā virzītā ekonomikā un sabiedrībā. Viņiem biežāk draud bezdarbs, lielāka nabadzība un sociālā atstumtība, ir lielāki veselības riski un īsāks paredzamais mūža ilgums, kamēr viņu bērniem ir lielāks nesekmības risks.

- (6) Liels tādu personu ar zemu kvalifikāciju īpatsvars, kurām trūkst būtisku pamatprasmju, var būt starp bezdarbniekiem (jo īpaši ilgstošiem bezdarbniekiem) un citām neaizsargātām grupām, piemēram, gados vecākiem darba ņēmējiem, ekonomiski neaktīvām personām un trešo valstu valstspiederīgajiem. Šādi trūkumi apgrūtinā viņu iekļūšanu vai atgriešanos darba tirgū.
- (7) Pozitīva ietekme ir tādai dalībvalstu politikai, kas saskaņā ar Padomes 2011. gada 28. jūnija ieteikumu⁽¹⁾ un Padomes 2015. gada 23. novembra secinājumiem par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, pamatojoties uz preventīviem, intervences un kompensēšanas pasākumiem, samazina priekšlaicīgi izglītību un apmācību pārtraukumu skaitu. 2015. gadā vidējais priekšlaicīgi mācības pārtraukumu rādītājs vecuma grupā no 18 līdz 24 gadiem Savienībā bija apmēram par vienu procentpunktu zemāks nekā stratēģijā "Eiropa 2020" izvirzītā 10 % mērķvērtība, taču dažādās dalībvalstīs tas būtiski atšķiras. Pat tad, ja šāda mērķvērtība tiktu sasniegta, pārējie 10 % kļūtu par pieaugušajiem, kuriem būtu nopietni apgrūtināta iesaistīšanās ilgtspējīgā nodarbinātībā. Turklāt 25 gadus vecu un vecāku cilvēku grupās joprojām ir ļoti liels priekšlaicīgi mācības pārtraukumu cilvēku skaits, daudzi no kuriem ir trešo valstu valstspiederīgie un citi cilvēki, kas ir migrantu izcelsmes vai nāk no nelabvēlīgas sociālās vides.
- (8) Pieaugušo ar zemu kvalifikāciju, kas iesaistās mūžizglītībā, ir četras reizes mazāk nekā terciāro kvalifikāciju ieguvušo. Mūžizglītības iespēju pieejamība joprojām ir nevienlīdzīga, un dažām darbspējīgā vecuma iedzīvotāju grupām, jo īpaši trešo valstu valstspiederīgajiem, tā ir mazāk pieejama. Tādēļ, lai prasmju pilnveides pasākumi gūtu panākumus, ļoti būtisks ir mudinājums plaši un iekļaujoši piedalīties. Ļoti svarīgi ir centieni pievērsties personām, kam nepieciešama īpaša motivācija, atbalsts un mūžilgs karjeras atbalsts, jo īpaši tām, kas ir vistālāk no darba tirgus vai izglītības un apmācības.
- (9) Prasmju pilnveides ceļi būtu vērsti uz pieaugušajiem ar zemu prasmju, zināšanu un kompetenču līmeni, kuri nav tiesīgi izmantot garantijā jauniešiem paredzēto atbalstu⁽²⁾, un tie tiem sniegtu elastīgas iespējas uzlabot viņu rakstpratību, rēķinpratību un digitālo kompetenci un virzīties uz augstāku Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmeni, kas atbilst darba tirgus un aktīvas dalības sabiedrībā prasībām. To varētu sasniegt, izglītību un apmācību īstenojot atbilstošā mācību vidē, kurā kvalificēti skolotāji un pasniedzēji izmanto pieaugušajiem domātas mācību metodes un lieto digitālās mācīšanās iespējas.
- (10) Ņemot vērā valstu tiesību aktus, apstākļus un pieejamos resursus, dalībvalstis galveno uzmanību prasmju pilnveides ceļos var pievērst pašu noteiktajām prioritārajām mērķgrupām. Tos varētu īstenot atbilstoši dalībvalstu ieviestajiem īstenošanas pasākumiem un pamatojoties uz personas apņemšanos un vēlmi piedalīties.
- (11) Pieaugušo prasmju un kompetenču pilnveidošana būtiski veicina "Eiropa 2020" stratēģisko mērķu sasniegšanu, par ko liecina Eiropas pusgada politikas cikls.
- (12) Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz izglītību, kā arī uz pieeju arodmacībām un tālākizglītībai.
- (13) Apvienoto Nāciju Organizācijas 2015. gadā definētajos ilgtspējīgas attīstības mērķos aicināts rīkoties, lai nodrošinātu to, ka līdz 2030. gadam visi jaunieši un ievērojama daļa pieaugušo – gan vīrieši, gan sievietes – apgūtu rakstpratību un rēķinpratību.
- (14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Ieteikumā 2006/962/EK par pamatprasmēm mūžizglītībā⁽³⁾ ir sniegts atsauces satvars, kas dalībvalstīm palīdz nodrošināt, ka līdz sākotnējās izglītības un apmācības beigām jaunieši ir apguvuši pamatprasmes, kas tos sagatavo pieaugušo dzīvei, tālākizglītībai un darba dzīvei. Minētais satvars arī palīdz dalībvalstīm nodrošināt, ka pieaugušajiem ir iespēja izkopt un atjaunināt savas pamatprasmes visas dzīves laikā.
- (15) Eiropas digitālās kompetences satvarā iedzīvotājiem ir sniegta kopējā Eiropas atsauces sistēma attiecībā uz to, kas ir digitāli zinoša persona mūsdienu sabiedrībā, un noteiktas kompetences un to līmeņi piecās galvenajās jomās.
- (16) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai⁽⁴⁾ tika izveidots vienots kvalifikāciju atsauces satvars, kurā ir astoņi līmeņi, kas izteikti mācīšanās rezultātu veidā un kurus var sasniegt, izmantojot dažādus formālās izglītības, neformālās un ikdienējās mācīšanās veidus.

(1) OV C 191, 1.7.2011., 1. lpp.

(2) Padomes 2013. gada 22. aprīļa Ieteikums par garantijas jauniešiem izveidi (OV C 120, 26.4.2013., 1. lpp.).

(3) OV L 394, 30.12.2006., 10. lpp.

(4) OV C 111, 6.5.2008., 1. lpp.

- (17) Kopīgajā Padomes un Komisijas ziņojumā par stratēģiskās sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (ET 2020) īstenošanu par prioritāti pieaugušo izglītības jomā cita starpā noteikts uzlabot rakstpratības, rēķinpratības un digitālo prasmju piedāvājumu un pietiekamas otrās iespējas, kuru rezultātā atzītu EKI kvalifikāciju iegūtu tie, kuriem nav EKI 4. līmeņa kvalifikācijas. Minētajā kopīgajā ziņojumā ir noteikti arī vidēja termiņa mērķi, kas jāsasniedz profesionālās izglītības un apmācības ("VET") jomā, tostarp ar elastīgāku un caurlaidīgāku profesionālās izglītības un apmācības sistēmu palīdzību uzlabot piekļuvi kvalifikācijām attiecībā uz visiem, jo īpaši piedāvājot efektīvus un integrētus ievirzīšanas pakalpojumus un ieviešot neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu.
- (18) Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumā par neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu⁽¹⁾ dalībvalstis tika aicinātas līdz 2018. gadam izveidot neformālās un ikdienējās mācīšanās nacionālo validēšanas (identificēšanas, dokumentēšanas, novērtēšanas un sertificēšanas) sistēmu. Tas ietver iespējas bezdarbniekiem vai personām, kurām draud bezdarbs, iziet "prasmju auditu", kura mērķis ir noteikt viņu zināšanas, prasmes un kompetences.
- (19) Padomes 2013. gada 22. aprīļa Ieteikumā par garantijas jauniešiem izveidi aicināts panākt, lai visi jaunieši vecumā līdz 25 gadiem četru mēnešu laikā pēc tam, kad kļuvuši par bezdarbniekiem vai pārtraukuši formālo izglītību, saņemtu kvalitatīvu darba piedāvājumu, turpmāku izglītību, mācekļa vietu vai stažēšanās iespēju. Tajā dalībvalstis tiek aicinātas piedāvāt priekšlaicīgi mācības pārtraukušajiem un mazprasmīgiem jauniešiem veidus, kā atsākt izglītību un apmācību vai piedalīties otrās iespējas izglītības programmās, kuras nodrošina viņu konkrētajām vajadzībām atbilstošu mācību vidi un ļauj tiem iegūt trūkstozo kvalifikāciju.
- (20) Padomes 2016. gada 15. februāra Ieteikumā par ilgtermiņa bezdarbnieku integrēšanu darba tirgū⁽²⁾ tiek aicināts nodrošināt, lai vēlākais tad, kad bezdarba periods ir sasniedzis 18 mēnešus, ilgtermiņa bezdarbniekiem tiktu piedāvāti padziļināti individuāli novērtējumi un ievirzīšanas pasākumi, un nolīgums par integrāciju darbā, kurā ietverts individuāls pakalpojumu piedāvājums un norādīts vienots kontaktpunkts.
- (21) Komisijas 2008. gada 3. oktobra Ieteikumā 2008/867/EK par tādu cilvēku aktīvu integrāciju, kuri ir atstumti no darba tirgus⁽³⁾, dalībvalstis tiek aicinātas paplašināt un uzlabot ieguldījumus cilvēkkapitālā, izmantojot integrējošu izglītības un apmācības politiku, tostarp efektīvas mūžizglītības stratēģijas, un, reaģējot uz jaunām kompetenču prasībām un vajadzību pēc digitālajām prasmēm, attiecīgi pielāgot izglītības un apmācības sistēmas.
- (22) Padomes 2014. gada 5. un 6. jūnija secinājumos par to trešo valstu valstspiederīgo integrāciju, kuri likumīgi uzturas Savienībā, vēlreiz tika apstiprināti 2004. gadā pieņemtie Imigrantu integrācijas politikas Eiropas Savienībā kopējie pamatprincipi, kuros cita starpā noteikts, ka "centieni izglītībā ir izšķiroši nozīmīgi, lai sagatavotu imigrantus un jo īpaši viņu pēcnācējus par veiksmīgākiem un aktīvākiem sabiedrības dalībniekiem".
- (23) Padomes 2008. gada 21. novembra rezolūcijā par mūžilga karjeras atbalsta sekmīgāku iekļaušanu mūžizglītības stratēģijās⁽⁴⁾ dalībvalstis tiek aicinātas īstenot četrus pamatprincipus, lai atbalstītu pārmaiņas iedzīvotāju karjerā visā dzīves laikā: veicināt karjeras vadības prasmju apgušanu visas dzīves laikā; vienkāršot visu iedzīvotāju piekļuvi karjeras atbalsta pakalpojumiem; pilnveidot karjeras atbalsta pakalpojumu kvalitātes nodrošinājumu un veicināt dažādu iesaistīto dalībnieku koordināciju un sadarbību valsts, reģiona un vietējā mēroga.
- (24) Neskatoties uz šiem centieniem, izglītības un apmācības pieejamība pieaugušajiem ar zemu kvalifikāciju un viņu līdzdalība izglītībā un apmācībā joprojām ir problēma. Aktīva darba tirgus politika ir vērsta uz to, lai palīdzētu bezdarbniekiem pēc iespējas ātrāk iekļauties darba tirgū, taču tā ne vienmēr sniedz elastīgas un individualizētas iespējas prasmju pilnveidošanai. Tikai nedaudzos publiskās politikas virzienos ir ņemta vērā vajadzība pilnveidot prasmes tiem, kuri jau strādā, un tādējādi viņiem tiek saglabāts prasmju novecošanas un darba zaudēšanas risks, kamēr vislielākā nepieciešamība pēc prasmju pilnveides ir no darba tirgus atstumtajiem, taču tos ir visgrūtāk sasniegt.
- (25) Padome un dalībvalstu valdību pārstāvji aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu Jaunajai Prasmju programmai Eiropai, cita starpā pievēršoties veidiem, kā veicināt prasmju attīstību un zināšanu apguvi, un atzīstot, ka pabeigta augstākā līmeņa vidējā izglītība vai līdzvērtīga līmeņa izglītība parasti tiek uzskatīta par minimālo prasību, lai sekmīgi pārietu no izglītības uz darba tirgu un varētu piekļūt turpmākai izglītībai.

(1) OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

(2) OV C 67, 20.2.2016., 1. lpp.

(3) OV L 307, 18.11.2008., 11. lpp.

(4) OV C 319, 13.12.2008., 4. lpp.

- (26) Zināšanu bāze, kas vajadzīga politikas veidotājiem un īstenotājiem, palielinās, taču ir nepilnīga. Savienības struktūras, jo īpaši *Eurostat*, izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra (*EACEA*) un Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (*Cedefop*), varētu attīstīt turpmāko attiecīgo pētniecību, zināšanas un analīzi. Eiropas sadarbības nodarbinātības, izglītības un apmācības jomā veiktā darba rezultāti varētu vēl vairāk sekmēt zināšanu bāzi un savstarpēju mācīšanos.
- (27) Darba devēju organizācijas, darba devēji, arodbiedrības, rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības kameras, valstu struktūras, kuras iesaistītas izglītības un apmācības un migrantu integrācijas politikas plānošanā, organizēšanā vai popularizēšanā, nodarbinātības dienesti, izglītības un apmācības iestādes, nozaru starpniekorganizācijas un profesionālās organizācijas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējie un reģionālie ekonomikas dalībnieki, bibliotēkas, vietējie dienesti un paši pieaugušie, kas mācās, ir galvenās ieinteresētās personas, kuras saskaņoti tiecas aptvert, iesaistīt, konsultēt un atbalstīt personas, tām attīstot savus prasmju pilnveides ceļus.
- (28) Mērķgrupa ir nevienmērīga, un politikas pasākumi ir sadrumstaloti un sarežģīti, tāpēc bieži vien šai jomā trūkst sistemātiskas pieejas darbaspēka prasmju pilnveidošanai un informētības par sociālekonomiskajiem ieguvumiem, kas no tā izriet. Tāpēc būtu vēlami saskaņīgi politikas centieni, kas balstīti uz efektīvu koordināciju un partnerībām dažādās politikas jomās.
- (29) Tā kā izglītības un apmācības sistēmas un situācija darba tirgū dalībvalstīs un reģionos būtiski atšķiras, attiecībā uz nodarbināmību nav vienas pieejas, ko var piemērot visiem. Šajā sakarībā progress virzībā uz konkrētu kvalifikācijas līmeni vairāk ir līdzeklis, lai uzlabotu personas nodarbināmību un aktīvu dalību sabiedrībā, nekā pašmērķis,

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM:

Saskaņā ar valstu tiesību aktiem, apstākļiem un pieejamiem resursiem un cieši sadarbojoties ar sociālajiem partneriem un izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem:

1. Pieaugušajiem ar zemu prasmju, zināšanu un kompetenču līmeni, piemēram, tiem, kuri pārtraukuši sākotnējo izglītību vai apmācību, neiegūstot augstākā līmeņa vidējo vai tai līdzvērtīgu izglītību, un kuri nav tiesīgi izmantot garantijā jauniešiem paredzēto atbalstu, – piedāvāt piekļuvi prasmju pilnveides ceļiem, kas atbilstoši individuālajām vajadzībām viņiem sniegs iespēju:
 - a) iegūt minimālo rakstpratības, rēķinpratības un digitālās kompetences līmeni; un/vai
 - b) iegūt plašāku prasmju, zināšanu un kompetenču klāstu, kas atbilst darba tirgus un aktīvas dalības sabiedrībā prasībām, atbilstoši Ieteikumam 2006/962/EK par pamatprasmēm mūžizglītībā, virzoties uz EKI 3. vai 4. līmeņa kvalifikāciju atkarībā no valstu apstākļiem.
2. Ņemot vērā valstu apstākļus, pieejamos resursus un esošās valstu stratēģijas, apzināt prioritārās mērķgrupas prasmju pilnveides ceļu īstenošanai valsts līmenī. Šajā procesā ņemt vērā dzimuma aspektu, kā arī mērķgrupu daudzveidību un dažādās apakšgrupas.
3. Vajadzības gadījumā prasmju pilnveides ceļu īstenošanu veikt trīs posmos: novērtēt prasmes, nodrošināt individualizētu, elastīgu un kvalitatīvu mācību piedāvājumu un validēt un atzīt prasmju pilnveides rezultātā iegūtās prasmes. Minētos posmus varētu palīdzēt veikt ievirzīšanas un atbalsta pasākumi, kas paredzēti 12. līdz 14. punktā, un – vajadzības gadījumā – pēc iespējas labāk izmantojot digitālās tehnoloģijas.

Prasmju novērtēšana

4. Pieaugušajiem, kuri pieder pie prioritārajām mērķgrupām, kas noteiktas saskaņā ar 2. punktu, piedāvāt iespēju veikt novērtējumu, piemēram, prasmju auditu, lai noteiktu esošās prasmes un prasmju pilnveides vajadzības.
5. Vajadzības gadījumā nodrošināt, ka pieaugušie ar zemu kvalifikāciju var izmantot validēšanas pasākumus, kas izstrādāti saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu, lai identificētu, dokumentētu, novērtētu un/vai sertificētu esošās prasmes.

Individualizēts un elastīgs mācību piedāvājums

6. Nodrošināt izglītības un apmācības piedāvājumu saskaņā ar 1. punktu, ņemot vērā prasmju novērtējumā apzinātās vajadzības. Migrantiem no trešām valstīm vajadzības gadījumā iekļaut iespējas apgūt valodu un sagatavoties apmācībai.

7. Ņemot vērā valstu sistēmas un apstākļus, lai dažādos apmācības posmos reģistrētu izglītojamo panākumus, ļaut plašāk izmantot mācīšanās rezultātu daļas, kuras var atsevišķi dokumentēt, novērtēt un validēt.
8. Veidojot piedāvājumu saskaņā ar 1. punktu, pēc iespējas ņemt vērā vietējā, reģionālā un valsts darba tirgus vajadzības, un to īstenot ciešā sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, jo īpaši sociālajiem partneriem un vietējiem, reģionālajiem un valsts ekonomikas dalībniekiem.

Validēšana un atzīšana

9. Pamatoties uz esošo validēšanas sistēmu, kas ieviesta saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu, lai novērtētu un sertificētu iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences, tostarp mācīšanos darbavietā, un mudināt to sertificēšanu nolūkā iegūt kvalifikāciju saskaņā ar nacionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru un nacionālajām kvalifikāciju sistēmām.
10. Saskaņā ar valstu tiesību aktiem, apstākļiem un pieejamiem resursiem prasmju pilnveides ceļu īstenošanu balstīt uz 11. līdz 18. punktā izklāstītajiem principiem.

Koordinēšana un partnerība

11. Nodrošināt efektīvu koordināciju, lai īstenotu šo ieteikumu, un vajadzības gadījumā atbalstīt attiecīgo publisko un privāto dalībnieku iesaisti izglītības un apmācības, nodarbinātības, sociālās, kultūras un citās relevantās politikas jomās, kā arī veicināt partnerību starp tiem, tostarp pārrobežu un reģionālo sadarbību.

Informēšanas, ievirzīšanas un atbalstīšanas pasākumi

12. Īstenot motivējošus un informēšanas pasākumus, tostarp palielināt informētību par prasmju pilnveides sniegtajām priekšrocībām, darīt pieejamu informāciju par esošajiem ievirzes un atbalsta pasākumiem, prasmju pilnveides iespējām un atbildīgajām struktūrām un mudināt vismazāk motivētās personas tos izmantot.
13. Nodrošināt vadību un/vai mentora pakalpojumus, lai atbalstītu izglītojamo tālākvirzīšanos visos prasmju pilnveides procesa posmos.
14. Izstrādāt un īstenot tādus atbalsta pasākumus, kas ļaus taisnīgi novērst šķēršļus, kuri traucē iesaistīties prasmju pilnveides ceļos. Tie var cita starpā būt tiešs atbalsts izglītojamiem vai netiešs atbalsts darba devējiem, lai pilnveidotu darba ņēmēju prasmes.
15. Atbalstīt prasmju pilnveides ceļu īstenošanā iesaistīto darbinieku, jo īpaši mācībspēku, sākotnējo un turpmāko profesionālo attīstību.

Turpmāki pasākumi un vērtēšana

16. Ja iespējams, viena gada laikā no šā ieteikuma pieņemšanas un ne vēlāk kā līdz 2018. gada vidum un pamatojoties uz attiecīgajām pašreizējām valstu sistēmām un pašreizējām finanšu shēmām, izklāstīt piemērotus pasākumus šā ieteikuma īstenošanai valsts līmenī.
17. Pašreizējās valstu sistēmās izvērtēt visus 16. punktā minētos pasākumus un to ietekmi uz mērķgrupas panākumiem rakstpratības, rēķinpratības un digitālo kompetenču apgūšanā un/vai virzoties uz EKI 3. vai 4. līmeņa kvalifikāciju atkarībā no valstu apstākļiem.
18. Izmantot vērtēšanas rezultātus, lai attiecīgi sekmētu prasmju pilnveides ceļu izstrādi un īstenošanu valstu līmenī, un sekmēt turpmāku uz gūtajām atziņām balstītu politiku un reformas.

AR ŠO IESAKA KOMISIJAI:

19. Ar Arodmacību padomdevējas komitejas atbalstu un sadarbojoties ar attiecīgajām Eiropas koordinācijas struktūrām, jo īpaši izmantojot tādas apmaiņas, kā savstarpēja mācīšanās, kā arī, ņemot vērā procesus, ar kuriem tiek realizēta nodarbinātības politika un izglītības un apmācības politika, sekot, kā notiek šā ieteikuma īstenošana.
20. Veicināt, ka tiek izmantoti esošie attiecīgie prasmju satvari, piemēram, Eiropas digitālās kompetences satvars iedzīvotājiem, un novērtēšanas rīki.
21. Atvieglot savstarpēju mācīšanos starp dalībvalstīm un nodrošināt, lai galvenie resursi un informācija būtu pieejami Eiropas Pieaugušo izglītības e-platformā (EPALE).

22. Atbalstīt un sadarbībā ar Savienības struktūrām un starptautiskajām organizācijām, piemēram, ESAO vai UNESCO, veikt attiecīgus pētījumus un analīzes par pieaugušo mācīšanās un prasmju novērtējumu (piemēram, PIAAC (Starptautiskā pieaugušo kompetenču novērtēšanas sistēma)).
23. Vajadzības gadījumā, neskarot sarunas par nākamo daudzgadu finanšu shēmu un atbilstoši 2014.–2020. gadam noteiktajām prioritātēm, atbalstīt pašreizējo un turpmāko Eiropas finansējuma programmu izmantošanu tādās jomās kā prasmju attīstīšana, jo īpaši piesaistot Eiropas struktūrālos un investīciju fondus un Erasmus+, lai īstenotu šo ieteikumu saskaņā ar to juridisko pamatu.
24. Līdz 2018. gada 31. decembrim veikt izvērtējumu saskaņā ar esošajām ziņošanas procedūrām attiecībā uz īstenošanas pasākumiem, ko noteikušas dalībvalstis.
25. Sadarbībā ar dalībvalstīm un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām novērtēt un izvērtēt darbības, kas veiktas, lai īstenotu šo ieteikumu, un piecu gadu laikā pēc tā pieņemšanas ziņot Padomei par progresu, kas gūts, palielinot pieaugušo ar zemu kvalifikāciju rakstpratības, rēķinpratības un digitālās kompetences līmeni, kā arī par gūto pieredzi un turpmāko ietekmi.

Briselē, 2016. gada 19. decembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
L. SÓLYMOS
